

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Antonii Mariae Gratiani A Burgo S. Sepulchri Episcopi Amerini De Vita Joannis Francisci Commendoni Cardinalis Libri Quatuor

Graziani, Antonio Maria

Parisiis, 1669

Cap. VI. In Poloniam Nuncius Apostolicus ad Regem mittitur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9616

*In Poloniam Nuncius Apostolicus ad Regem
mittitur.*

CAPUT VI.

COMMENDONVM Tridento Venetias redire domesticæ iterum res coëgère. Sed ne ea quidem diuturna mansio illi fuit. Nam Pontifex certior factus turbatas magnopere in Polonia res, periculúmque esse, ne hæreticorum factio, quæ tum maximè valens, ac vehemens (vt fere sunt acres primi desciscentium motus) ferebatur, per tumultum, ac seditionem statum illius Regni perverteret; tamquam si, vt quæque pars Reipublicæ ægrotare cœpisset, hujus mandanda curationi foret, Commendonum Patavio, quò se ille tum contulerat, atque privatarum rerum curâ excutum in Poloniam protinus jubet proficisci, maneréque apud Regem, & dare operam, cum vt pristinam sacrorum fidem à perditarum sententiarum contagione, quoad fieri posset, prohiberet: tum sacerdotum ordinem primas in Polonorum Senatu, ac Republica partes obtinentem, in quem maximè incurri ab seditiosis illis, atque amentibus novarum opinionum auctoribus sciebat, ab impetu, atque injuria tueretur, Regem in officio retineret, atque ad amplectendam religionis Catholicæ causam excitaret. Commendonus quamquam perexiguam ad

se comparandum spatium Pontifex concedebat, cupiens maturè eum gentis conventui, quem tum maximè indictum cogi Varſaviam acceperat, intervenire; tamen magnâ adhibitâ diligentîâ paucioribus, quàm quos Pontifex præſinierat diebus, cùm reliquis rebus splendidè instructus, tum egregio comitatu, viæ se dedit. Semper quidem ille magnam curam in comitum, atque familiæ delectu habuit, ne quem ſecum duceret, non temporibus, non moribus ſuis congruentem. Sed tum eo majori quàm antea ſtudio, quo in longinquiorem, & perturbatiorem Provinciam iturus erat, inſignes aſcivit viros, nulli in ea re impendio, aut ſumptui parcens. In quibus excellentes litterarum, & doctrinæ laude fuère Paulus Emilius Joanninus exquisitâ, ac multiplici eruditione vir, qui poſtea Montaltensium Epiſcopus in Picentibus fuit; & Federicus Pendaſius, ſummus ætatis ejus Philoſophus, cujus non multò poſt ex ipſa Polonia magnâ propoſitâ mercede à Veneto Senatu, vt Patavii publicè Philoſophiam doceret evocati, atque inde Bononiam translati, nomen inter cæteros acuminis, & ingenii famâ claruit. Commendonus igitur Patavio Novembri menſe proſectus, celeritate, quanta per ingruentem hyemem, impeditâſque multis rebus vias adhiberi potuit, iter intendens in Poloniam, atque Varſaviam in tempore venit. Præceſſerat magna de prudentia, ac virtute illius fama, cùm multorum gentis ejus hominum, quos

ipse antea amicitia, & consuetudine devinctos habebat, sermone, & litteris celebrata, tum maxime prædicatione Stanislai Hosii Cardinalis Varmienfis, vnius è Concilii Præsidibus, cui cum Commendono plurimus vsus, & familiaritas intercedebat. Itaque & advenientem Chelmenfis Episcopus, & Plocentium Palatinus primarii homines perornato, ac frequenti comitatu ad tertium ferme lapidem obviam Regis missu egressi cum omni humanitatis, ac benevolentia significatione acceperunt; & apud Regem ipsum singulari in honore, atque dignatione fuit. Vim enim illam ingenii, quæ in eo semper summa enituit, atque vitæ integritatem, & modestiam Rex adeò suspexit, vt quamquam ipse cupiditatibus suis impotenter parere assuesset, tamen alienæ virtutis haud sanè obrectator; & diligere eum, & certè revereri magnopere visus fit.

De sacrorum disciplina in Polonia depravata.

CAPUT VII.

REGNUM Poloniae Sigismundus Rex Augusti hujus, ad quem Commendonus venerat, pater, diu temperato, justoque imperio habuerat, filioque moriens firmum, atque stabile reliquerat, vir cum cætera rectus, & rei suæ probè gnarus, ac prudens, tum eximiâ, & constanti in